

Nieuwe werkwijze kan bijdragen aan meer ruimte voor de jeugdbeschermers

Door een deel van de werkzaamheden van jeugdbeschermers te laten uitvoeren door ondersteunende medewerkers in het team kunnen jeugdbeschermers meer ruimte krijgen om te doen waarvoor zij zijn opgeleid: kinderen en gezinnen helpen.

Klik op een onderdeel voor meer informatie

Klik op het informatie icoon om te lezen hoe de betreffende werkwijze tot stand kwam

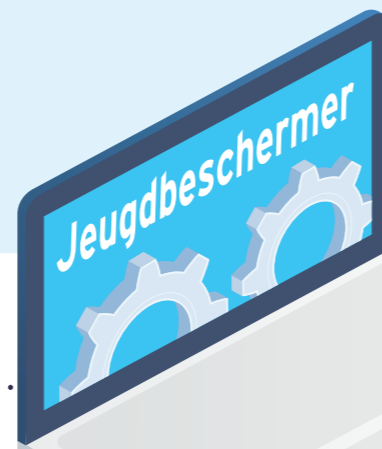
Kwalitatieve bepaling caseload

Zorgt voor een werkbare verdeling van cases binnen een team van ervaren en minder ervaren jeugdbeschermers.

Jeugdbeschermer

Door gericht werkzaamheden bij andere teamleden (ondersteuners) onder te brengen, kan de jeugdbeschermer zich focussen op de kernactiviteiten van zijn vak. De jeugdbeschermer heeft daardoor meer plezier in zijn werk.

Ondersteuning

De jeugdbeschermer kan efficiënter werken omdat hij diverse taken overdraagt aan ondersteunende medewerkers in het team.

Wachlijstmonitoring

Houdt de veiligheidssituatie bij gezinnen die op de wachtlijst staan in de gaten.

Juridische ondersteuning

De jeugdbeschermer kan juridisch advies inwinnen bij complexe casussen (bijvoorbeeld bij vechtscheidingen).

Werkbegeleiding

Een ervaren collega begeleidt de jeugdbeschermer en ondersteunt hem bij de procesbewaking van casussen.

Ervaringen bij crisissituatie Jeugdbescherming Brabant leiden tot een nieuwe werkwijze voor jeugdbeschermers

Begin 2021 was de situatie bij Jeugdbescherming Brabant (JBB) zorgelijk. Het ziekteverzuim en het verloop waren hoog en de inspectie stelde JBB onder verscherpt toezicht. JBB kondigde een instroomstop van cliënten af en richtte een crisisorganisatie in. BMC kreeg de opdracht om een nieuwe werkwijze voor de jeugdbescherming op te zetten. Daarbij focusten we ons op een kwalitatieve benadering van de caseload per jeugdbeschermers en op ruimte voor functie-differentiatie. Met de gerichte inzet van ondersteuners, juridisch medewerkers en werkbegeleiders zorgden we ervoor dat de jeugdbeschermers weer het werk konden doen waarvoor ze zijn opgeleid en dat ze leuk vinden. De jeugdbeschermers konden zich zo meer focussen op hun kerntaken, wat de kwaliteit van hun dienstverlening ten goede kwam.

De nieuwe werkwijze kreeg vorm in een 'living lab'-omgeving onder leiding van Eva Wingelaar, senior adviseur onderzoek bij BMC. 'Het was mijn rol om in een praktijkgestuurd onderzoek de succesvolle elementen van de nieuwe werkwijze te achterhalen. Maar ook: wat werkt juist niet en waarom. In een lerend netwerk gingen we met deze vragen aan de slag. Door onbevooroordeeld het gesprek met zoveel mogelijk betrokkenen aan te gaan wilden we de succesfactoren voor duurzame verbetering naar boven halen. Welke elementen van de nieuwe werkwijze ervaren zij als waardevol? Wat hebben ze nodig om op deze manier verder te werken? Op deze praatplaat presenteren we de ervaringen van betrokkenen met deze werkwijze.' De andere manier van werken heeft bij Jeugd-

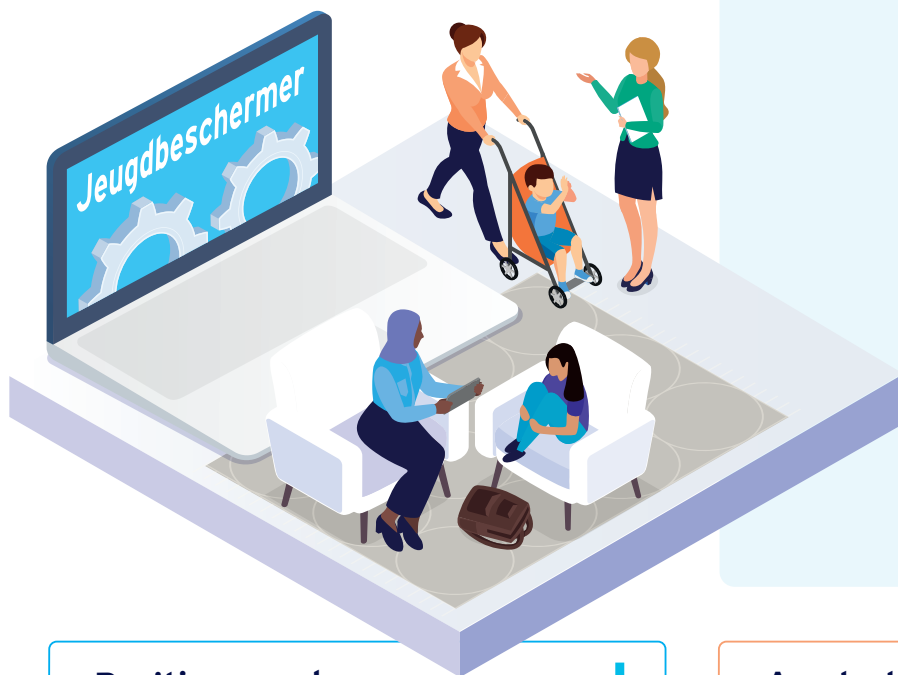
bescherming Brabant voor meer rust gezorgd. De jeugdbeschermers hebben meer grip op hun taken en ervaren eigenaarschap over hun werkzaamheden. Daardoor is er weer ruimte ontstaan voor samenwerking, begeleiding en ontwikkeling van jeugdbeschermers. Alle factoren van de nieuwe werkwijze dragen afzonderlijk, maar ook in combinatie bij aan een stabiele werksituatie. Daardoor staat de veiligheid en ontwikkeling van kinderen in gezinnen weer centraal.

Wingelaar en haar collega Mariëtte van Leeuwen (Partner Jeugd bij BMC) roepen andere jeugdbeschermingsorganisaties op om na te denken over de mogelijkheden die de nieuwe werkwijze hen kan bieden. 'De werkwijze bij JBB biedt de ingrediënten van een recept dat we kunnen aanpassen aan de context en de vragen die bij andere organisaties spelen. Deze elementen zijn als het ware de knoppen waaraan jeugdorganisaties kunnen draaien om specifieke uitdagingen het hoofd te bieden. We denken graag met u mee over hoe u de functies in uw organisatie kunt organiseren om jeugdbeschermers beter te ondersteunen.'

Jeugdbeschermers

De jeugdbeschermers ervaren de nieuwe manier van werken als verfrissend en innovatief. Ze hebben het gevoel dat er zorgvuldiger met hun tijd en kennis wordt omgegaan en dat ze ideeën kunnen aandragen. Ze vinden het positief dat ze zelf beslissen wanneer ze ruimte hebben om een nieuwe zaak aan te nemen; dat ze kunnen aangeven wat hun belasting is. Ook geven de jeugdbeschermers aan dat ze het prettig vinden om te werken in een kleinschalig team met een veilige sfeer. Die komt voort uit de erkenning en aandacht die ze in de nieuwe manier van werken krijgen.

**'Er wordt naar mij gekeken.
Als ik geen ruimte voel, dan
krijg ik geen nieuwe zaak'**

Positieve punten

- Ervaren ruimte en persoonlijke aandacht.
- Kunnen zich richten op hun kerntaken.
- Voelen zich ondersteund in persoonlijke ontwikkeling en bij moeilijke casussen.

Aandachtspunten

- Werken in een innovatieve omgeving vergt flexibiliteit, omdat er veel gebeurt en veranderingen snel gaan.

Kwalitatieve beoordeling caseload

Waar de jeugdbeschermers voorheen casussen veelal op basis van kwantiteit kregen toebedeeld, is er in de nieuwe manier van werken veel meer oog voor de belasting van individuele jeugdbeschermers. De werkbegeleiders zijn verantwoordelijk voor de verdeling van casussen, maar doen dat altijd in samenspraak met de jeugdbeschermers zelf. Onder andere de mate van ervaring van een jeugdbeschermer is bepalend voor hoeveel casussen hij kan behandelen. Ook de zwaarte van casussen speelt een belangrijke rol in de beoordeling en verdeling.

'Er wordt naar mij gekeken. Als ik geen ruimte voel, dan krijg ik geen nieuwe zaak'

Positieve punten

- Meer oog voor het welzijn van de jeugdbeschermers.

Aandachtspunten

- Omdat de jeugdbeschermers meer ruimte ervaren, is het risico dat zij dieper op casussen ingaan (en daarmee te veel de rol van hulpverlener pakken) en minder casussen kunnen behandelen.
- Om dit risico te verkleinen is een goede werkbegeleiding noodzakelijk.

Ondersteuning

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe werkwijze is de inzet van ondersteuners. Zij nemen werkzaamheden die niet tot de kern van de functie van de jeugdbeschermers behoren uit handen, waardoor de jeugdbeschermers efficiënter kunnen werken. Het gaat hier onder andere om administratieve handelingen in systemen, het plannen van afspraken, het notuleren van gesprekken, informatie ophalen uit het netwerk rondom het gezin (zoals school en familie) en het zoeken naar hulpaanbod. De ondersteuners gaan ook mee op huisbezoek. Jeugdbeschermers voelen zich gesteund omdat ze samen kunnen optrekken in een zaak. Veel ondersteuners kunnen zich onder begeleiding ontwikkelen tot jeugdbeschermers, omdat ze in hun rol veel ervaringen opdoen. Dit sluit aan bij de wens van veel startende jeugdbeschermers om geleidelijk aan ervaring op te doen na hun opleiding.

Positieve punten

- Neemt veel werk uit handen van de jeugdbeschermer.
- Zorgt ervoor dat de jeugdbeschermer efficiënter kan werken.
- Dankbare sparringpartner voor de jeugdbeschermer.

'Nu ik zie wat je in dit werk voor gezinnen kunt betekenen, wil ik graag verder groeien tot jeugdbeschermer.'

Aandachtspunten

- De taken en verantwoordelijkheden die tot het functiepakket van de ondersteuners behoren moeten duidelijk afgebakend zijn.
- Een goede begeleiding is nodig om de ondersteuners te laten ontwikkelen.

Werkbegeleiding

De werkbegeleiders zijn ervaren collega's die al vele jaren werkzaam zijn als jeugdbeschermer. Ze zijn aanwezig bij de casuïstiekbespreking en hebben daardoor inhoudelijke kennis van de dossiers. De werkbegeleiders begeleiden de jeugdbeschermers enerzijds op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en belasting, en anderzijds bij de procesmatige en inhoudelijke kant van casussen. In deze dialoog zijn ze de sparringpartners van de jeugdbeschermers. De jeugdbeschermers kunnen ook voor hulp en advies terecht bij de werkbegeleiders. De persoonlijke aandacht en de inhoudelijke ondersteuning van de werkbegeleiders zijn van grote waarde voor de professionele ontwikkeling van de jeugdbeschermers.

'Ik waardeer het dat ik mijn verhaal kwijt kan en dat we samen naar een zaak kunnen kijken.'

Positieve punten

- Persoonlijke aandacht voor het welzijn van de jeugdbeschermer.
- Sparringpartner voor advies en procesbewaking.
- Ontwikkeling van de jeugdbeschermer.

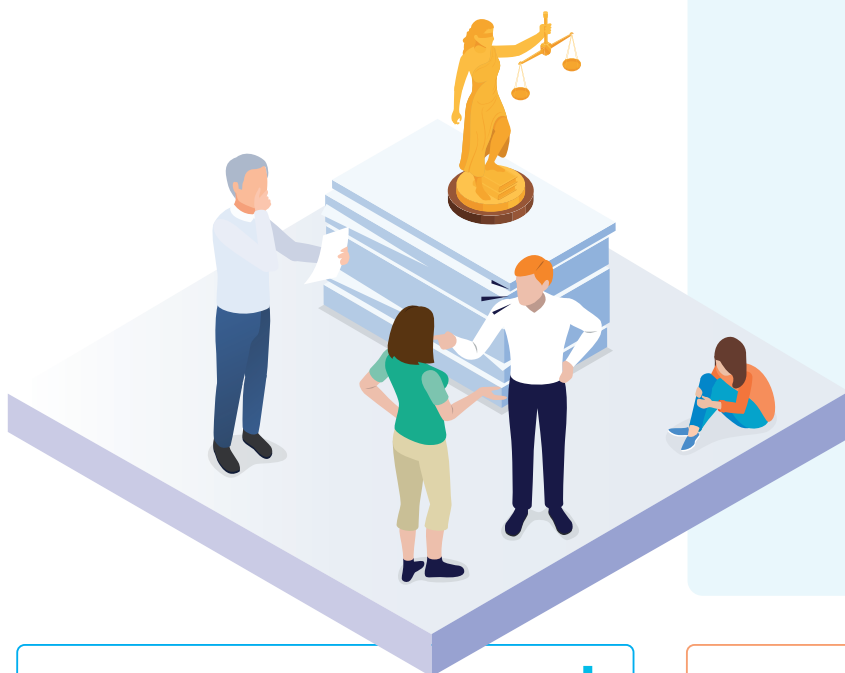
Aandachtspunten

- Geen

Juridische ondersteuning

Juristen die de jeugdbeschermers als vraagbaak voor juridische vraagstukken kunnen inschakelen, zijn zeer waardevol bij complexe casussen. Denk aan echtscheidingen waarbij de jeugdbeschermer tussen de ouders in dreigt te komen staan. Een juridisch expert kan adviseren over bezoeksregelingen en andere wettelijke bepalingen. De juristen dragen niet alleen relevante kennis aan. Het geeft ook status aan besluiten van de jeugdbeschermers als deze eerst zijn getoetst door een juridisch expert.

'We kunnen hier kennis ophalen die we zelf niet hebben.'

Positieve punten

- Relevant juridisch advies bij complexe casussen.
- Juridische toetsing geeft gewicht aan het besluit van de jeugdbeschermer.

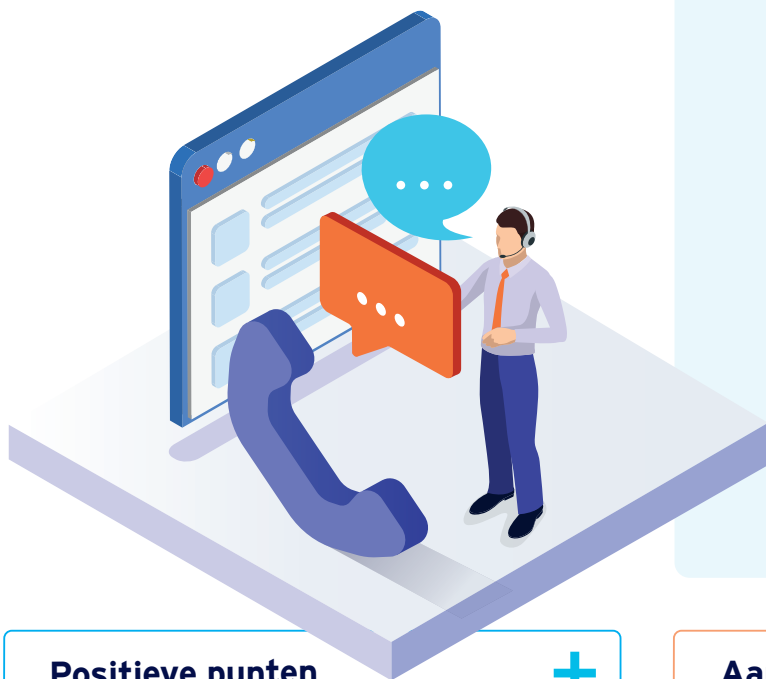
Aandachtspunten

- Geen

WachtlIJstmonitoring

De ondersteuners van het jeugdbeschermings-team houden een vinger aan de pols bij de gezinnen die op de wachtlijst staan. Ze bellen wekelijks met deze gezinnen om in te schatten hoe de veiligheidssituatie binnen het gezin zich ontwikkelt en of een andere prioritering gewenst is. Hiervoor onderhouden ze ook contacten met het netwerk rondom het gezin. Bijkomend voordeel van deze contactmomenten is dat de ondersteuners op een laagdrempelige manier veel leren over de casuïstiek waarmee de jeugdbeschermer in zijn werk te maken heeft. Daardoor kunnen ze relatief snel doorgroeien naar een functie als jeugdbeschermer.

'Ik leer ontzettend veel door te bellen met de gezinnen die op de wachtlijst staan.'

Positieve punten

- De ondersteuner kan ervaring met casuïstiek opdoen.
- De ondersteuner kan gesprekstechnieken oefenen.

Aandachtspunten

- Eigenlijk is dit een kerntaak van de meer ervaren jeugdbeschermers.
- Huisbezoek is nog beter; helaas is vanwege de lange wachtlijsten enkel telefonisch contact mogelijk.

Meer informatie?

Neem dan contact op met een van de onderstaande adviseurs.

Sanne Winkels
Adviseur Jeugd
sanne.winkels@bmc.nl
+31 6 20 84 68 67

Eva Wingelaar
Senior Adviseur Onderzoek
eva.wingelaar@bmc.nl
+31 6 23 24 61 75

Kijk voor meer informatie ook eens op www.bmc.nl